

P O S U D E K

oponenta disertační práce

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Martin Bílek, MBA
Téma disertační práce: *Hospodářská etika jako etika rámcového řádu. Kritická reflexe hospodářsko-etické koncepce Karla Homanna*
Oponent: Doc. ThDr. Jiří Vogel Th.D.

V Praze 7.3. 2011

Mgr. Martin Bílek, MBA se ve své disertační práci pokusil kriticky analyzovat a posoudit hospodářsko-etickou koncepci Karla Homanna. Práci metodicky rozdělil do tří částí. V první části se nejprve snaží vytvořit metodické předpoklady pro pochopení hospodářsko-etické koncepce K. Homanna a to tak, že se věnuje zejména obecným východiskům hospodářsko-etické reflexe, klasifikaci pojmů hospodářské etiky a základním aspektům sociálního učení církve, jež se nějakým způsobem vztahuje k oblasti hospodářské etiky. V druhé části se snaží analyzovat Homannovu koncepci hospodářské etiky a v závěrečné třetí části tuto analýzu jednak podrobuje vlastnímu kritickému hodnocení a jednak ji konfrontuje s řadou odlišných koncepcí. Z metodologického pohledu se zdá být Bílkova práce srozumitelným textem, který jasně definuje své záměry.

Bílek je zjevně zvyklý tvořit samostatné závěry, zdá se mi však že občas propadá určité spekulativní psychologizaci: Např. na str. 11 píše, že dramatické a rychlé změny, jež člověka dennodenně obklopují, jsou něčím, „co v řadě lidí vyvolává strach a nejrůznější obavy a to je často důvodem, proč se dnes řada lidí uchyluje k nejrůznějším esoterickým praktikám, návratu k přírodnímu způsobu života, hledají duchovno a hlubší zakořenění.“ Nebo na str. 12 říká, že „Člověk je spíše výtvozem evoluce, tedy pomalého a kontinuálního vývoje, velké změny nemá rád a pomalu se jim přizpůsobuje. To je asi také tím skutečným důvodem, proč celá řada aktivistů a nejrůznějších skupin vystupuje proti globalizaci nebo jejím domnělým představitelům.“ Myslím, že obavy z globalizace trhu způsobuje spíše strach ze snižování životní úrovně, budoucí ztráty pracovních příležitostí v důsledku stěhování výrobních prostředků do států s levnou pracovní silou apod. Podobně na str. 129, kde z hlediska psychiky člověka chce vysvětlit, proč řada lidí nedokáže pod pádnými argumenty pochopit, že trh a kapitalismus je lepší volbou než komunismus.

Určitá odvaha vyslovovat své závěry jej ale vede i k řadě solidně promyšlených tezí. Například velice inspirativní je jeho kritika neosobní etiky na str. 35: „Nejsou to tlusté knihy, plné filosofické a teologické systematiky, ale je to příběh a konkrétní osud, to je to, co nás chytne za srdce a otevře nám úplně jinou perspektivu života. Můžeme dlouze popisovat a vysvětlovat pojmy jako je upřímnost, pravda, přátelství a láska, ale zřejmě tím nikoho neovlivníme k tomu, aby se podle definic těchto pojmů řídil.“ Na podobném argumentu stojí např. obhajoba výuky náboženství na školách v některých evropských státech. Podobně správně rozumí i významu křesťanské sociální etiky v kontextu hospodářko-etických koncepcí a vykazuje i určitý vzácný cit pro její pozitivní recepci. Jako třeba, když na str. 107 píše, že křesťanská etika může být pro podnikatele v podstatě osvobozením, např. slavení svátečního dne, čímž se shoduje s řadou teologů (Lochman, Pöhlmann apod.), aniž by někoho konkrétního citoval.

Po formální stránce práce nevykazuje výraznější nedostatky, s výjimkou určitého množství menších chyb a překlepů. Práce je napsaná pěkným jazykem, je přehledná a dobře se čte. Myslím, že by svým zasazením v křesťanské sociální nauce mohla být pro hospodářskou etiku i určitým přínosem. Navzdory některým výše zmíněným připomínkám, jimž ale rozumím spíše jako projevům Bílkovy originality, doporučuji k obhajobě.

P O S U D E K

oponenta disertační práce

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Martin Bílek, MBA
Téma disertační práce: *Hospodářská etika jako etika rámcového řádu. Kritická reflexe hospodářsko-etické koncepce Karla Homanna*
Oponent: Doc. ThDr. Jiří Vogel Th.D.

V Praze 7.3. 2011

Mgr. Martin Bílek, MBA se ve své disertační práci pokusil kriticky analyzovat a posoudit hospodářsko-etickou koncepci Karla Homanna. Práci metodicky rozdělil do tří částí. V první části se nejprve snaží vytvořit metodické předpoklady pro pochopení hospodářsko-etické koncepce K. Homanna a to tak, že se věnuje zejména obecným východiskům hospodářsko-etické reflexe, klasifikaci pojmů hospodářské etiky a základním aspektům sociálního učení církve, jež se nějakým způsobem vztahuje k oblasti hospodářské etiky. V druhé části se snaží analyzovat Homannovu koncepci hospodářské etiky a v závěrečné třetí části tuto analýzu jednak podrobuje vlastnímu kritickému hodnocení a jednak ji konfrontuje s řadou odlišných koncepcí. Z metodologického pohledu se zdá být Bílkova práce srozumitelným textem, který jasně definuje své záměry.

Bílek je zjevně zvyklý tvořit samostatné závěry, zdá se mi však že občas propadá určité spekulativní psychologizaci: Např. na str. 11 píše, že dramatické a rychlé změny, jež člověka dennodenně obklopují, jsou něčím, „co v řadě lidí vyvolává strach a nejrůznější obavy a to je často důvodem, proč se dnes řada lidí uchyluje k nejrůznějším esoterickým praktikám, návratu k přírodnímu způsobu života, hledají duchovno a hlubší zakořenění.“ Nebo na str. 12 říká, že „Člověk je spíše výtvořem evoluce, tedy pomalého a kontinuálního vývoje, velké změny nemá rád a pomalu se jim přizpůsobuje. To je asi také tím skutečným důvodem, proč celá řada aktivistů a nejrůznějších skupin vystupuje proti globalizaci nebo jejím domnělým představitelům.“ Myslím, že obavy z globalizace trhu způsobuje spíše strach ze snižování životní úrovně, budoucí ztráty pracovních příležitostí v důsledku stěhování výrobních prostředků do států s levnou pracovní silou apod. Podobně na str. 129, kde z hlediska psychiky člověka chce vysvětlit, proč řada lidí nedokáže pod pádnými argumenty pochopit, že trh a kapitalismus je lepší volbou než komunismus.

Určitá odvaha vyslovovat své závěry jej ale vede i k řadě solidně promyšlených tezí. Například velice inspirativní je jeho kritika neosobní etiky na str. 35: „Nejsou to tlusté knihy, plné filosofické a teologické systematiky, ale je to příběh a konkrétní osud, to je to, co nás chytne za srdce a otevře nám úplně jinou perspektivu života. Můžeme dlouze popisovat a vysvětlovat pojmy jako je upřímnost, pravda, přátelství a láska, ale zřejmě tím nikoho neovlivníme k tomu, aby se podle definic těchto pojmů řídil.“ Na podobném argumentu stojí např. obhajoba výuky náboženství na školách v některých evropských státech. Podobně správně rozumí i významu křesťanské sociální etiky v kontextu hospodářko-etických koncepcí a vykazuje i určitý vzácný cit pro její pozitivní recepci. Jako třeba, když na str. 107 píše, že křesťanská etika může být pro podnikatele v podstatě osvobozením, např. slavení svátečního dne, čímž se shoduje s řadou teologů (Lochman, Pöhlmann apod.), aniž by někoho konkrétního citoval.

Po formální stránce práce nevykazuje výraznější nedostatky, s výjimkou určitého množství menších chyb a překlepů. Práce je napsaná pěkným jazykem, je přehledná a dobře se čte. Myslím, že by svým zasazením v křesťanské sociální nauce mohla být pro hospodářskou etiku i určitým přínosem. Navzdory některým výše zmíněným připomínkám, jimž ale rozumím spíše jako projevům Bílkovy originality, doporučuji k obhajobě.

